

KISDOBOS
A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja
XXI. ÉVF. 4. SZÁM
1972. ÁPRILIS

Ahol a DUNA RÁBA RÁBCA rákja rág...

Mondd gyorsan: — Meguntam gyönyörű Győrnek gyöngyvárában laktomat, mert a Duna, Rába, Rábca rákja rágja lábomat!

Nem tudom, sikerült-e nektek hetedikre, nyolcadikra gyorsan és ráadásul hibátlanul elmondani a mondókát? Jómagamnak majd beletörött a nyelvem! A farkasoktól és tulipánoktól tanultam a hétszáz esztendős Győr városában. Olyan farkasoktól, tulipánoktól, akik a 745. számú Radnóti Miklós csapat ilyen nevű őrsének kisdobosai!

Sánta-e az induló?

A Farkas őrs a negyedikes fiúké. Kovács Jani az őrsvezetőhelyettesük, Tálos Józsi a kincstáros, Major Imre a hírvivő. Ő riadóztatja az őrsöt, amikor őrsvezetőjük váratlanul a Rába-partra hívja őket játékra, megbeszélésre, akadályversenyre. Az őrsvezető lány, és Barsi Hajnának hívják. Nagyon tisztelik. Nemcsak azért, mert nyolcadikos, — hanem azért is, mert beáll focizni a fiúk közé. Egyszer még gólt is rúgott!

Van az őrsnek saját indulója is. A „Volt nékem egy kecském" dallamára éneklik és így szól: „Farkas őrsnek hívnak, tudod-e, büszkén leng a zászlónk, látod-e? Zöld erdőben van a mi tanyánk, víg énekünk hangján ránk találsz." A farkasok szerint kicsit sántít a rím. Megvallom, nekem így is tetszett.

Az a bizonyos negyedik pont

„Az úttörő törvények szellemében, mindig a kisdobosok hat pontja szerint cselekszem!" — ezt írták őrsi naplójuk elejére a Farkas őrs fiai és a Tulipán őrs lányai.

— Hogy állunk hát ezekkel a pontokkal? Vagy még inkább, — a teljesítésükkel? — Versenyzünk, — mondják a lányok határozottan és sorolják, hogy a második pontnál a Tulipán-lányok lettek az elsők. „A kisdobos szereti és tiszteli szüleit, tanítóit" — ők voltak a figyelmesebbek, udvariasabbak. A harmadiknál, annál, hogy a „kisdobos szorgalmasan tanul és segíti társait" fej-fej mellett haladtak a farkasokkal. De a negyediknél megtörtént a baj! Annál, mely szerint „A kisdobos mindig igazat mond!" Gyalókai Jutka, az őrsvezetőjük nem is szeret erről beszélni. Ilyenkor nekipirul és úgy mondja: — Akinek van mondanivalója, majd elmondja! — Erre aztán már emelkedik is egy kedvesarcú piruló kislány. Rámnéz, bemutatkozik és csendben mondja: — Nem írtam be az ellenőrző könyvembe két hármas osztályzatomat... azt hittem, ha újra felelek, négyest vagy talán ötöst is kaphatok, és kijavítom, de nem így lett! — Magdi néni Bécsy Attiláné, a tanító nénijük olyan szépen beszélt a negyedik pontról, hogy ez a kislány felállt és elmondta, mi is történt. Így meglehet, hogy a negyedik pontnál a fiúk kerülnek előbbre. Vagy mégsem?

Elindulnak a virágok

Március 15-én, 21-én, április 4-én és november 7-én elindulnak a győri őrsök és rajok. Ünneplőruhás kisdobosok és úttörők járják ilyenkor a várost. Mindegyik gyerek kezében virág van. Nem csokornyi, csak egy szál. Hóvirág, ibolya, tulipán vagy szegfű. Egy emléktábla körül, szobor talpazatán nőnek ezek csokorrá. Minden iskolának és csapatnak van saját

helye, ahová visszajár virágaival. A Radnóti csapat a Felszabadulási emlékműhöz megy. Ott lesznek a farkasok és tulipánok is. Egy-egy szál virágot visznek ők is, mint a többi győri gyerek.

Ahogy erről beszéltek, az járt az eszemben, jó lenne, ha ezt az „egy szál virág" mozgalmat mindenütt, az egész országban átvennétek. Ezzel is megmutathatnátok, amit az első kisdobos pont mond: „A kisdobos hűséges gyermeke a magyar hazának"!

JOÓ KATALIN

HAUSWIRTH MAGDA rajza

Kék nefelejcs, — el ne felejtsd!

1. Vigyetek őrsötökkel együtt virágot a közeli felszabadulási emlékműhöz, emléktáblához!
2. Készüljetek lelkiismeretesen az akadályversenyre és a kisdobos háromtusa versenyre, gyakoroljátok a háromtusa versenyszámait: futást, távolugrást, kislabdahajítást.
3. A tavaszi kirándulásra készülve, ismételjétek el a már tanult úttörődalokat és tanuljatok újakat.
4. Készítsetek virágoskertet otthon, és az iskolában! Városi iskolákban legalább az ablakokba ültessetek virágot, és lakásotok erkélyére, ablakába! Virág hirdesse mindenütt, hogy itt kisdobosok és úttörők laknak!

Az erdő-mező titkairól...

Mi, váli kisdobosok, a mi erdőnket akarjuk megismerni. Ezért meghívtunk olyan felnőtteket, akik erről sokat tudnak mesélni. Hogy mit tudtunk meg tőlük, arról szólnak a leveleink!

Varga Magdolna 4. oszt.

Régen lakóhelyünket és környékét hatalmas ősvadon borította. Ez a jégkorszak idején kipusztult. Ahogy ez a hideg elmúlt, tölgyek borították el a vidéket. Úgy is nevezték a rómaiak a Dunántúlnak ezt a részét, hogy „makktermő ország".

Varga László 4. oszt.

Mária Terézia Ürményi Józsefnek ajándékozta erdőnket. Ez akkor nagy volt és sűrű. Ürményi nagy részét kivágatta. Abból az időből három fa maradt életben. Tavasszal ezt a három öreg fát felkeressük. Lerajzoljuk és lefényképezzük. Ha majd távol leszek, akkor is szeretettel gondolok Válra és az erdőnkre.

Szabó Éva 4. oszt.

Az erdőnkben sok állat van. 250 szarvas, majdnem 300 őz, 100 vaddisznó, 500 nyúl, 300 fácán, 1 vadmacska és több mókus, meg róka él. A mókusok és rókák számát nem tudják még az erdészek sem. Az erdő mellett 13 holdon eleséget — káposztát, kukoricát, gabonát — termelnek az állatoknak. Nyáron vontatóval sok vizet hordanak. Én úgy védem az erdőnket, hogy nem tördelem a gallyakat és csak felnőtt jelenlétében gyújtok tüzet. A madaraknak télen viszek eleséget. Szeretem és védem a természetet.

Körtvélyesi Károly 4. oszt.

A váli erdőben élt Vajda János, a híres költő. Egyik verséből egy részlet:

Odabenn a mély vadonban,
A csalános iharosban,
Félreeső völgy ölében,
Sűrű árnyék enyhejében,
Oh milyen jó volna ottan,
Abban a kis házikóban,
Élni, éldegélni szépen,
Békességben, csendességben!

Én nagyon szeretem az erdőnket.

Antal István 4. oszt.

HAUSWIRTH MAGDA rajza

FEHÉR TIBOR:

ÁPRILIS 4-RE

*Felragyog a hajnal, szétfoszlik a pára,
tavaszi napsugár hull le a Dunára.
A város is ébred, tündöklik a reggel,
indul már az élet az emberesereggel.*

*Fent a Gellérthegyen áll a szobor régen
— fehér bárányfelhők lebegnek az égen —
két karját kitárja, ő a hegynek éke,
amióta ott áll, szivünkben a béke.*

*Fehér bárányfelhők kék ég mosolyában...
érdemes már élni ebben a hazában.
Minden új tavaszban az a régi éled,
mikor a romokból született az élet.*

*Kormos falak között, üszkös gerendákon
bujkáló napsugár régi csókját látom,
rongyos embereket, néhány szál virágot,
megszentelt zászlókon az új szabadságot.*

*Vonulnak, áradnak, ajkukon az ének,
zengő hitük száll fel a kék mindenségnek...
sohsemvolt tavasz ez, jövőt hozó, tiszta,
tudják: a gonosz múlt sohasem tér vissza.*

*Most a Duna partján mormolnak a habok,
odafent a szobor arany fényben ragyog.
Büszke zászlók lengnek tavaszi sugárban,
boldogul már a nép ebben a hazában.*

Űr Kata jelenti:

Mi köze az őrsnek a saját nevéhez?

Ismerek olyan gyereket, nem is egyet, aki elégedetlen a saját nevével. Leginkább az, akinek különös, szokatlan nevet adott születésekor a család; néhány Simon, Jácint, Huba nevű gyerek jobban szeretné, ha mondjuk Jancsinak hívnák. Van viszont egy Jancsi nevű barátom, akinek az a panasza éppen, hogy négy darab Jancsi van az osztályban, mindig megfordul ő is, ha a másik három után kiabálnak. Bezzeg, ha ő adhatna nevet magának...

Az őrsök maguk választanak nevet maguknak; erről írtak mostanában többen is.

Kilián Valéria és Móricz Katalin (Kisvárda, Hármas u. 2.) írja: „Őrsünk neve Ördög őrs. Nem vagyunk valami jók, gondoltuk ez a név is megfelel nekünk." Kérdésem: mi lesz, ha véletlenül megjavulnak?

Kővágó Kati negyedikes kisdobos (Zsámbok, Széchenyi út 2.) tudatta velem, hogy őrsvezetőhelyettesnek választották a Katica őrsbe. Lehet, hogy egyenesen róla nevezték el az őrsöt is?

A pataki kisdobosok közül (Patak, Rákóczi Ferenc általános iskola) régi levelező pajtásaim a Mókus őrs tagjai. Legutóbbi levelükben lelkemre kötötték, hogy legközelebb Hóvirág őrsnek szólítsam őket, többé már nem Mókusok. Különben semmi változás nem történt az őrsben. Azóta is izgat, hátha történt mégis?!

„Félrossz-gyerek" barátom — budapesti harmadikos kisdobos — már máskor is írtam róla — azzal a kérdéssel állt elém, hogy szerezzek neki egy gepárd képet azonnal. Ketté vált az őrsük, mert túl sokan voltak, s az új őrsnek ez lett a neve. Sehogyse találtam gepárd képet. Azt mondta, akkor rajzoljak egyet. Milyen a gepárd, nem tudtam pontosan. Azt felelte, lehet hogy pöttyös, de azért nem leopárd, lehet, hogy fekete, de az inkább párduc. Egy biztos: nem csíkos! Csíkos a tigris, így hívják a másik őrsöt, könnyű nekik! Próbáltam rábeszélni, hogy válasszanak másik nevet. Nem hagyta. Azt mondta: ezt a nevet akarja a többség. De hogy miért?

Érdekelne nagyon: hogyan, miért választanak nevet az őrsök? Véletlenül, vagy van valami oka is? Közakaratból, vagy egy valaki kitalálja? Befolyásolja-e őket a nevük a további életükben, munkájukban, vagy akkor már mindegy? Írjatok erről is gyerekek: a ti őrsötöknek mi köze a saját nevéhez?

Levélvárta (panaszláda)

Petrei Emese negyedik osztályos kisdobos (Ózd, Úttörő u. 12/a.) írja: „Mondd meg nekem Űr Kata, miért nem válaszol az, akinek én írok. Sorolhatnám végtelenségig, aki levelezésre jelentkezett nálad, és én írtam nekik. Kérlek Űr Kata, hirdesd ki, hogy válaszoljanak nekem!"

Szívesen kihirdetném, mert nemcsak Emese, hanem jónéhány pajtásom panaszkodott ugyanígy. De szerintem a hirdetés itt nem segít. Sokféle oka lehet annak, hogy valaki nem válaszol: másféle elfoglaltsága akadt, nincs mondanivalója egy ismeretlen gyereknek, túl sok levelet kapott és nem győzi. Persze nem elfogadható egyik magyarázat sem: ha valaki kért levelet és kapott is, mindenképpen kellett volna válaszolnia, ez így való! De ha nem tette, ne búsuljatok utána, azt ajánlom! Keressetek másik címet a Kisdobosban, találhattok most is, bőven! Hogy lesz-e abból levelezőbarátság, azt se megjósolni, se megígérni nem tudom. Az úgyis csak néhány levélváltás után válik el, hogy van-e egymás számára mondanivalótok, hogy tartós örömet jelent-e mindkét félnek a levelezés. Biztos, hogy lesz ilyen is, érdemes hát megpróbálni!

Sok gyerek velem akar levelezni. A levelekben rendszerint háromféle kívánság szerepel:

1. Űr Kata válaszolj! 2. Azonnal válaszolj! 3. Tedd ki a levelem a Kisdobos újságba!

Gyerekek! Az első kívánságot mindig teljesítem, és szívesen! A másik kettőt nem ígérem. Búcsúzóul kettőt azért „kiteszek":

Legutóbb én írtam egy őrsnek, kérdeztem, mivel foglalkoznak, írjanak róla, érdekel. A következő választ kaptam: „Titkos parancsokat kapunk. Azokat teljesítjük." Ennyi volt a levél, mégse bánkódtam. Ami titok az titok, beláttam!

Kovács Erzsébet és Márta kisdobosok (Pápa, Fő tér 6.) színdarab írására szólítottak fel. Mindenesetre megpróbálok eleget tenni a kívánságnak, de addig is, amíg én gyakorolok, próbálkozzatok ti is, azt ajánlom. Keressetek ki a Kisdobosból egy mesét vagy történetet, és alakítsátok át színdarabbá. Amelyikünknek előbb sikerül, közölje a másikkal, jó?!

Űr Kata

ÉN, TE, Ő . . . III.

megfejtéséhez:

4. LESZ. „Mit mutat a tükörfal" képregény tartalma:

„Az 1823. sz. hidroplánból kiszáll Pitt és Patt. Egy furcsa gyümölcsfához érnek. Rajta felirat: Jó étvágyat. Esznek belőle. Egyszerre csak rémülten nézik egymást: elefántfülük és ormányuk nőtt. Fúrfarag nem ijed meg, ismeri a szokást Elefánt szigeten. Varázspálcájával visszavarázsolja az ikreket. Megköszönik. Így már tovább utazhatnak."

Körülbelül így fogalmaztátok meg a képsor tartalmát. A további feladat az volt, hogy ki-ki a saját szövegét jövő időben írja meg.

*

Nagyon örülünk, hogy az „Én, te, ő" megnyerte tetszésteket, olyannyira, hogy havonta sok száz hibátlan megfejtést kapunk. Sajnos, ennyi megfejtésre nem tudunk mindenkinek jutalomkönyvet küldeni, ezért havonta sorsolás útján választjuk ki azokat, akik jutalmat kapnak.

Ne felejtsétek el, hogy a piros ponttal jelzett feladványok megfejtéséért az év végén külön jutalom jár! Őrizzétek meg hát gondosan a megfejtéseket, hogy az összegyűlt szavakból értelmes mondatokat állíthassatok össze. A fogalmazás megírásához decemberi számunkban még adunk segítséget.

Április havi mellékletünkhöz:

NÓGRÁD MEGYEI (PALÓC) SZOBA

(folytatása májusban)

A melléklet bal felső sarkában látjátok a rajzát annak a szobaberendezésnek, amit akkor kaptok, ha a „szabásmintát" kivágjátok, és a szaggatott vonalak mentén hajtogatva, a pettyes széleket bekenitek ragasztóval. A színes köcsögöket és tányérokat is vágjátok ki, egy részét helyezzétek a „falitéka" polcaira, a többit pedig köréje a „falra". Mi legyen ez a fal, illetve szoba? Keressetek egy kb. cipődoboznagyságú dobozt, és annak egyik sarkában alakítsátok ki a képen látható szobasarkot. A következő számban kaptok a mellékleten bölcsőt, mellette a mamát, rokkát, és nem árulom el, hogy még mi mindent. A doboz aljára szabhattok szőnyeget, vágjatok ki ablakot, tegyetek rá függönyt, lehetőleg ne nylonból, hiszen ez népművészeti, magyar szobabelső.

A locsolást nem lehet megúszni!

MARÉK VERONIKA tréfája

Ezt a három kedves kis történetet a szovjet kisdobosok lapjában — a Murzilkában — olvastuk, és nagyon megtetszett nekünk. Reméljük nektek is tetszeni fog.

Mit jelent ez a szó: Murzilka? — kérdezhetitek. Nos, nem más, mint egy kitalált figura kitalált neve. A valóságban ilyen nevű gyermek nem létezett, de Murzilka — tetteiben — egy kicsit minden szovjet gyermekre hasonlít.

Az itt látható kép azt mutatja, milyennek képzelték el a szovjet rajzolók ezt a Murzilka nevet viselő kitalált figurát.

Hóviharban

Az első osztályos Tolja iskolába indult reggel. Kint hóvihar tombolt. A fák félelmetesen zúgtak.

Megijedt a fiúcska, a nyárfa alá állt és azt gondolta magában:

„Borzasztó... nem megyek iskolába".

Egyszer csak meglátja a hársfa alatt álldogáló Szasát. Szasa a szomszédék fia. Ő is iskolába indult, de éppenúgy megijedt a hóvihartól, mint Tolja.

Amikor észrevették egymást, nagyon megörültek. Egymáshoz futottak és kézenfogva megindultak az iskolába.

A hófergeteg üvöltött, süvöltött, de már nem volt félelmetes.

V. SZUHOMLINSZKIJ:

Egy szál búzakalász

A kis Szergej bátyja, Makszim, bevonult katonának a szovjet hadseregbe.

Levél érkezik tőle. Azt írja benne, hogy messze, igen messze szolgál, egészen az Északi-Jegestengernél. A hazája határát őrzi. Ott semmi sem olyan, mint otthon. Bárhova néz az ember — kő, kő mindenütt, itt-ott látni csak egy-egy bokrocskát. A tenger meg végtelen, zord, hatalmas; egy pillanatra sem csendesedik el — háborog, zúg.

Egy külön levélke is van a borítékban — Szergejnek szól.

„Szergejkém — írja Makszim —, nálunk Ukrajnában most nyár van. Eredj ki, Szergejkém a határba, szakíts le egy szál búzakalászt, tedd borítékba és küldd el nekem!"

A kisfiú sokáig álldogált a búzamező szélén. Kezébe fogott egy búzakalászt és elgondolkodott: mit rejt ez a kis kalász? Mire kell ez a bátyjának?

Letépte Szergej a búzakalászt, borítékba tette. És azt írta a bátyjának: „A búzakalászt arról a szántóföldről téptem, amelyik a házunknál kezdődik." És ahogy ezt leírta, azon nyomban megértette, miért is kell a bátyjának ez a búzakalász.

A nehéz feladat

Andrejka második osztályba jár. Az ablak mellett ül. Az ablakkal szemben egy kút van.

Matrjona anyó, aki az iskola szomszédságában lakik, a kúthoz jön vízért.

Meglátja Andrejka az öreganyót és azt mondja a tanító néninek:

— Marija Petrovna, Matrjona anyó vízért jött.

— Menj, segíts neki felhúzni a vödröt!

Andrejka kiszalad, segít az öreganyónak és nyomban visszatér az osztályba.

Ma ellenőrző dolgozatot írnak Andrejkáék számtanból. Andrejkának sehogy sem sikerül megoldania a feladatot. Nagyon nehéz példát kaptak. Hát egyszerre észreveszi az öreganyót.

— Marija Petrovna — kiált fel —, Matrjona anyó vízért jött.

— Szaladj csak, segíts neki!

Andrejka kiszaladt. Eltelt öt, tíz, húsz perc — és Andrejka sehol. Kicsengettek — és Andrejka még mindig nem került elő.

Marija Petrovna összeszedte a füzeteket az ellenőrző dolgozatokkal. Hát egyszer csak megjelenik az osztályban Andrejka csuromvizesen.

— Hát te hol voltál? — kérdi tőle a tanító néni.

— Vizet hordtam Matrjona anyónak. Tíz vödörrel vittem neki! És még a padlóját is felmostam...

OSVÁT ERZSÉBET fordítása
GAÁL ÉVA rajza

AGNYIJA BARTO:

Kátya bátyja

— Sora csak annak jó —
ezt hajtogatja Tánya —
kinek oltalmazó,
erős fiú a bátyja.

A bátyám minden gazt kiirt
a kertben egy-kettőre,
nézzétek csak a pionírt,
piros a nyakkendője!

És kérkedik a dundi Válja,
milyen nagy hős Pavlik, a bátyja:

— Ha bárki bántalmazni merne,
bátyámtól menten szünne mersze.
Ha sírásom fülébe hallszik,
a bűnöst megfenyíti Pavlik.

Mert bátyám — Pavlik az ő neve —
harcolva ellene,
tigristől is megmentene,
ha kellene!

Katyenka szöszke egyetlenke,
arcán könnycsepp sűrűn pereg le:

— Csupán nekem nincsen testvérem,
a kandur tépte szét kötényem,
és bárki bánthat, oh, én szegényke,
mert bátyám nincs, de nincs öcsém se...
Papa, mama — nincs több rokon,
sírásra van elég okom!

Egy jótét lélek helybe' nyomba'
a kis pityergőt átkarolja,

s a gyermekhadhoz így szól Vovka:
— Ne sírjon-ríjon többé Kátya,
mivel holnaptól fogva
hugom lesz ő és én a bátyja.

Fordította
FAZEKAS ANNA

Az éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek.

József Attila

Mikor is kezdődött a tavasz? Március 21-én?

A naptár szerint igen. De a télire tüskés gombóccá gömbölyödött sündisznóknak, a földalatti barlangjukba bújt borzoknak például bizonyos, hogy az volt a tavasz első napja, amikor felébredtek. A kaptárbeli méheknek az, amikor először röppentek ki a csalogató napsütésbe. A harkályoknak az, amikor először ültek ki egy-egy felnyúló száraz ág végére, s nagyokat koppantottak rá, majd amikor berezgett, odaszorították a csőrüket, hogy sűrűn kopogó hangot csaljanak ki a holt fából: tiki-taki-tiki-taki-tiki-taki-tiki-taki. A vadászok tavaszát meg a szalonkák hozták vagy hozzák meg, március végi, április eleji szárnyalásukkal, kergetőzésükkel, korrogásukkal, pisszegésükkel. Mert nemcsak szalonna van a világon, hanem szalonka is, s az is finom eledel, becses vadászcsemege.

Hosszú, vékony csőrű, hosszú, vékony lábú teremtések ezek a szalonkák: vízimadár rokonaik közül szakadtak ki, s lettek erdőlakóvá. A puskások is az erdőszéleken lesnek rájuk, mikor a hajnali pitymallat idején nyugovóra térnek, vagy mikor az esti szürkületben ismét útrakelnek. Mert ők a nappalt töltik pihenéssel és az éjszakát repüléssel: délről észak felé haladva vágnak keresztül Magyarországon minden tavasszal, s északról tartanak délnek minden ősszel.

Nálunk nem is igen költenek. Mégis kedves madaraink, hiszen épp szalonkahúzás idején kezdenek fakadni a hazai fák, zöldbe borulni az erdők.

Bár a fák természete sem egyforma. Az akácfa ágai — figyeld csak meg! — még május elején is csupaszon csúfoskodnak, a vadkörte viszont március végén már bontogatja rügyeit — ha a tél nagyon hosszúra nyúlik. De április az igazi lombnevelő hónap: a duzzadó rügyek kipattantója, a feketén ágaskodó ágak kizöldítője, a fák legtöbbjének felöltöztetője.

A gyökerek szorgalmasan szívják már a vizet, s vele a talaj sóit a fagytalan földből, és küldik a magasba, az odafent ringó gircses-görcsös gallyacskákba, amelyekből elősereglenek a zsenge levelek. Minden levél egy kis boszorkánykonyha: a nap tüzénél kotyvad össze benne keményítővé a talaj vize és a levegő széngáza, hogy a földi sókkal megtoldva, táplálékul szolgáljon a hajtásoknak, leveleknek, virágoknak, gyökereknek, s magának az egész fának.

A levelek áradó zöldjét jórészt április hozza meg. Vele egyúttal: bőséges eledelt, békés búvóhelyet a vadaknak, madaraknak.

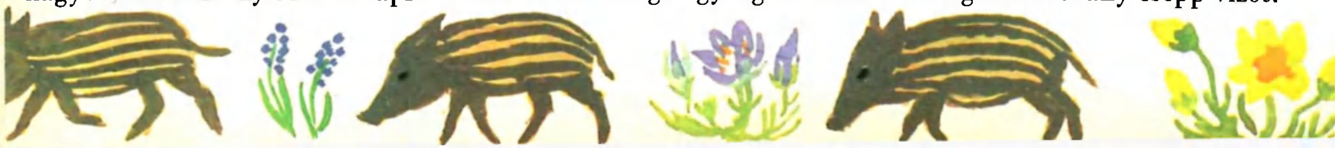
A madarak ilyenkor áprilisban már javában ricsajoznak. Az itt telelők és a korán megjövők hosszú hetek óta fújják már a maguk nótáját. Kezdték a cinkék: „kicsit-ér, kicsit-ér!" Majd felcsattant egy-egy ághegyről a feketerigók harsány éneke: „tililiлió, lilió, lió, fütty — lió, lió, tililió, fütty!" De felhangzott az erdei pintyek csengő szava is: „pink-pink-pink", meg a vörösbegyeké, amelyek mindig újra „tik-tik-tik-tik-tik"-et kiáltanak, majd önmagukat csitítják egy-egy elnyújtott, csendesebb „csiii"-vel.

Azóta pedig több tucatnyi társuk szólalt meg: egy egész zenekar. Menj ki az erdőszélre, hajnalban, ha-ha-ha, hajnal előtt, te is meghallhatod ezt a csodálatos együttest. Virradatkor vannak ugyanis a legnagyobb hanggal, bár napközben is sok szól közülük, s éjjel sem nyugszik mindegyik. Így a fülemüle — noha nappal sem hallgat — éjszaka zengi legszebb dalait.

De fújják a többiek is, s május felé közeledőbe még egyre többen. Csivitelnek, csattognak, csettegetnek, csárognak, csiripelnek, csicsegetnek, rikkant a rigó, búg a vadgalamb, cserreg a szarka, kakukkol a kakukk, kuvikol a kuvik.

Hangos szóval keresik egymást, hímek és tojók, énekelnek, hogy egymást megtalálják, aztán örömükben, hogy együtt vannak, hogy fészket raknak, hogy fiókákat költenek, életük folytatását... A fészkén ücsörgő madár többnyire hallgat ugyan, nehogy ellenséget csalogasson oda, de társa nemigen kíméli a torkát, dalol helyette is.

Tízegynéhány napig költenek a kis énekesmadarak (a legkisebbek csupán tizenegy napig), akkor a fiókák kikelnek a vékony mészhéjból, s már tátják is a csőrüket, hogy éhesek. Teljesen csupaszok, tollatlanok még, a világból sem látnak még semmit, mert a szemüket sem tudják kinyitni, de arra nem kell tanítani őket, hogyan nyeljék le a szájukba dugott legyeket, kukacokat, vagy a belecsurgatott néhány csepp vizet.

Falnak és falnak, s máris pelyhesednek, nyitják ki a szemüket, falnak és nőnek, falnak és fejlődnek: két hét kell csak s legtöbbjük szárnyra is kap.

Ha ugyan nem egy kakukkfióka kap szárnyra helyettük.

A kakukkszülők ugyanis nem vesződnek fészekrakással, kotlással, fiókaetetéssel, itatással: vörösbegyek és más kis énekesek — pintyek, cinkék, poszáták, légykapók, rozsdafarkúak, gébicsek stb. — kész fészkébe tojják titkon a tojásaikat, de mindegyikbe csak egyet-egyet. Még az aprócska ökörszemébe is. Ők maguk jóval nagyobbak, mint ezek a madarak, de tojásuk épp akkora, csak súlyosabb. Elkeveredik hát a fészekalja közé, s a jámbor fogadott szülők önnön fiókáikkal együtt a kakukkfiókákat is kiköltik. Vesztükre. A nagyétkű jövevény, amit csak tud, elfal mostohatestvérei elől, majd addig emelgeti pelyhedző szárnyait, míg valamennyi kis vetélytársát ki nem löki a fészekből. A szülőpár ezt is tűri. Ösztöne megcsalja: fáradhatatlanul eteti fiókáinak megölőjét, mintha csak édesgyermeke volna. Nő a kakukkfi, oly hihetetlen gyorsan, hogy nemsokára túlnövi táplálóit, de még akkor is buzgón tátogatja a csőrét: követeli tőlük az újabb és újabb kövér falatokat. Míg egy szép napon végre el nem száll, hogy soha többet ne lássák.

Igaz, hogy ettől fogva maga is hasznot hajt: a kakukk az egyetlen maradunk, amelyik nem utálja megenni a szőrös hernyókat sem, pusztítja is őket kíméletlenül.

Mert a tavasz jöttével a hernyók is, férgek is sorra kelnek ki, mind több bogár és egyéb rovar bújik elő, szaporodnak az egerek, cickányok, pockok, hajt a lomb, nő a fű: terítve az erdő asztala, már áprilisban is, s hát még májusban, júniusban.

Az áprilisi gyep bizony gyér még. A fák alatt inkább a tavalyi avart zörgeti a szél: az amúgy is száraz leveleket szikkasztja ki még jobban. Ilyenkor egyetlen szikra is elég, hogy fellobbanjon a tűz, s végigperzselje a bokrokat, a fák tövét. Vagy ha fenyőerdőre lel, felcsapjon a fák csúcsáig is, recsegve és ropogva, mintha óriási fáklyákat gyújtana ki ezerszám.

A fehér kökényvirágok is áprilisban nyitnak, de ők állítólag már nem egészen ártatlanok: ők hozzák vissza egy időre a hidegeket, a fagyosan fújó szeleket.

Vagy ez csak babona?

Mondjuk inkább így: régi tapasztalat. Többnyire be is válik. De ha netán minden kökénybokrot kiirtanánk mérgünkben, az utolsó szálig: az állhatatlan április akkor is éppígy megborzongatna a maga kései hidegeivel, efelől is nyugodtak lehetünk.

Hogy aztán megint melegebb napok és hetek jöjjenek, mindig melegebbek. Jó is, mert mire elérkezik a gyöngyvirágos május, az erdő biztonságos búvóhelyei aprónéppel vannak teli: a szarvastehenek fehérpettyes borjaikat szoptatják, az őzsuták pipaszárlábú gidáikat, a vaddisznóemsék csíkoshátú malacaikat, a muflonjerkék vígan öklelődző, ugrándozó, bohókás bárányaikat, a nőstényrókák kopaszon születő, de gyorsan pelyhesedő, vinnyogó kölykeiket, a sündisznók tüskéstül világrajövő, de még maguktehetetlen kicsinyeiket.

A méhfiak meg már annyian vannak, hogy nem férnek meg egy kasban az öregekkel. Hangos dongás jelzi, hogy felbolydultak. Rendesen az idősebbek engednek: királynőstül kirajzanak, hogy helyet hagyjanak az otthonmaradottaknak, akiknek azonban szintén jut királynő az újonnan kikeltek közül.

Májusban rajzanak a cserebogarak is. Csak ők a földből bújnak elő az esti szürkületben, s lepik meg, kivált az erdőszéleket, hogy a gallyakon csüngve várják meg a napfelkeltét, az éltető, zsongató verőfényt.

A bogárevő madarak ilyenkor aztán szüretelhetnek: még az étkes fácánok, varjak is telifalhatják magukat. A tövisszúró gébicsek meg — szokásuk szerint — tartalékot is gyűjthetnek: kökénytövisekre szurkálhatják fel, amit a dús prédából csak később akarnak elfogyasztani. De nem veti meg a földre hulló cserebogarakat a sündisznó, a borz, még a róka sem.

Bőséges május! S hogy még bőségesebb legyen, a hónap utolján kivirítanak az akácosok. Egy szál akácfának is bódító az illata, de egy egész akácerdőnek! Valósággal részegítő.

Csak a méhek nem részegednek meg tőle. Oly józan szorgalommal hordják hazafelé hajnaltól napestig a mézet, mint akiknek nincsen egy veszteni való percük sem.

Hazatérnek, lerakodnak, s már röppennek ki ismét sebesen.

Írta: VARGA DOMOKOS
Rajzolta: SZŐNYI GYULA

Mi a különbség az édes és a sós víz között? Miért veszélyes vagy hasznos a sós tengervíz?

— kérdezte Gunyhó Gábor harmadik osztályos győri kisdobos, a Gyakorló iskolából.

Régi tengerész történetekben gyakran olvashatjuk, hogy a legénység egy szál csónakban menekül a süllyedő hajóról. De hiába vészelik át a viharokat, hiába menekülnek meg a vérszomjas cápák elől, mégis elpusztulnak egy látszólag csekély dolog miatt. Nincs egy csepp ivóvizük sem. Valóban megdöbbentő, hiszen tengernyi víz veszi körül őket! Csakhogy ennek a víznek egyetlen „apró" hibája van az ember szempontjából: sós!

Ha egy pohár vízbe csaknem akkora sódarabot dobunk, mint egy mokkás kockacukor, körülbelül ugyanolyan kellemetlenül sós lesz az íze, mint a tengervízé. Az emberi szervezet nem tud mit kezdeni ezzel a vízben oldott sóval. Sőt, éppen a só fokozza a szomjúságérzetet, tehát nemhogy csillapítaná, hanem még növeli a sóvárgást egy korty víz után.

Az óceánok és tengerek körülbelül 1400 millió köbkilométernyi vizében fémek sói találhatók. Pusztán a jól ismert konyhasóból annyi van benne, hogyha ezt egyenletes vastagságban terítenék szét a föld felszínén, bokáig járhatnánk a sóban. S ehhez még nem számítottuk hozzá a többi féle sót, amelyek csaknem ugyanilyen mennyiséget tesznek ki.

A tenger sótartalma általában egyenletesen oszlik el, de vannak olyan zárt vizek is, mint például a Holt-tengerben, amelynek minden literében 25 dkg oldott só található. Ennek köszönhető az a furcsa jelenség, hogy a Holt-tenger vizében még az sem merül el, aki nem tud úszni. A sűrű víz a felszínre dobja az embert. De a tengerben fürdőzők is jól ismerik azt az érzést, amikor a vízből kijönnek és megszáradnak: testükön apró sókristályok jelennek meg.

Meglepő módon a tengeri halak mégsem sósak. A tengerészek „sós heringje", amit hosszú utazásokon gyakran fogyasztottak az elmúlt századokban, csak utólag megsózott hal, amely így hosszú időre tartósítható. A halak kopoltyúiban különleges sóelvonó sejtek működnek, amelyek parányi szitákhoz hasonlóan szűrik ki a sót a tengervízből. Ezért található a hal testnedveiben kevesebb só, mint a tengerben. Angol kutatók ezt kísérletileg is ellenőrizték. Ha konyhasós vízbe helyezték a halakat, később a mikroszkópos vizsgálatok azt mutatták, hogy a sókivonó sejtek lázas szaporodásba kezdtek, s megvédték a hal szervezetét a sótartalom káros növekedésétől.

A tenger sótartalmának hasznosítására napjainkban egyre átfogóbb tervek születnek. A tengerparti országokban számos módszert dolgoztak ki a só „elszippantására" a vízből. Az ember táplálkozásához ugyanis szükség van a sóra, csak sokkal kisebb mennyiségben. Általában nagy medencékben párologtatják el a tengervizet, és bizonyos idő után csillogó kristályok alakjában marad a só a medencék alján. A Szovjetunióban a Kola-félszigeten egész atomerőművet építettek abból a célból, hogy óriási mennyiségben gyártsanak édes vizet a sós tengervízből. Az „édes" víz valójában nem édes, ahogy ezt nap mint nap tapasztalhatjuk. Csupán kevésbé sós, mint a tengervíz. Amikor a tenger felett az elpárolgó vízből esőfelhők keletkeznek és a szárazföld fölé szállnak, lényegében ugyanaz a folyamat megy végbe a természetben, mint a mesterséges vízpárologtatáskor. Ezért lesz a lezúduló esővízből a patakok és folyók összefutásában „édesvíz", amely már iható az ember számára.

GREGUSS FERENC

WAGNER JÁNOS rajza

WAGNER JÁNOS rajzai

OSVÁT ERZSÉBET:

Április

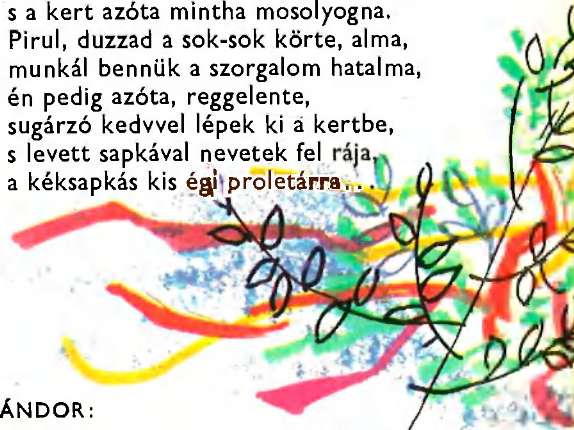
Ejnye, de kényes
és mily szeszélyes
ez a negyedik fia az évnek!
Tudod, ugye, hogy ki ő?
Április, a csínytevő!
Űzi veled a sok tréfát:
jégesőt hoz,
havat hint rád,
majd küld szilaj szeleket,
záporzuhanyt,
meleget...
És ha látja a hamis,
fondorlatos április,
hogy ernyőt tartsz,
ha jön zápor,
hócsizmát rántsz
havazáskor,
szelek ellen
elbújsz menten —
akkor dúl-fúl
a betyár,
dérrel-dúrral odábbáll.

CSEPELI SZABÓ BÉLA:

Egy csevegő kis kéksapkás madár

Minden hajnalban hűs kertembe száll
egy csevegő kis kéksapkás madár.
— Nos, elkezdjük hát? — kérdi kedvesen,
miután köszönt illedelmesen,
s kopp! — már kezdi is. Csőre csupa fény,
szikrákat szór a vén fák tetején.
Időnként rámnéz. Hamiskás szeme,
mintha veséig, szívig metszene:
— Mondja csak kérem, maga dolgozik?
Nem hallom csőre koppanásait!
Ejh, emberelje végre meg magát,
mert a sok féreg megeszi a fát.
Az egész kertet hogy győzzem magam? —
szólt — és beláttam, hogy igaza van.
„Igaza van" — ez koppant egyre bennem,
s a férges fákat jól megpermeteztem,
a réseket is kipiszkáltam sorra,
s a kert azóta mintha mosolyogna.
Pirul, duzzad a sok-sok körte, alma,
munkál bennük a szorgalom hatalma,
én pedig azóta, reggelente,
sugárzó kedvvel lépek ki a kertbe,
s levett sapkával nevetek fel rája,
a kéksapkás kis égi proletárra...

ÖLBEY IRÉN:

Tarka macska

Az udvaron tarka macska,
ugri-bugri nagyobbacska,
hopp.

Farka mozog, bajsza remeg,
fogott egy szép kis egeret,
hopp.

Játszik vele, pofozgatja,
futbalozik az a macska,
hopp.

Játék közben elengedi
s a kis egér uccu neki,
hopp.

Uccu neki, vesd el magad,
vesz az egér egérutat,
hopp.

Biciklire kap a macska,
az az ügyes, eszemadta,
hopp.

Igy kergeti az egeret,
el is éri egyszer, lehet,
hopp.

Ha megfogja, amit kerget,
tovább írom ezt a verset,
hopp.

DEMÉNY OTTÓ:

Búcsúban

Keresztúri búcsúban,
két sátor van egy sorban.
Az egyik a bazáros,
a másik meg a bábos.

A bazáros mit árul?
Láncot, gyűrűt, rézcsattot,
csilingelő kösöntyüt,
hajba való szalagot.

Hát a bábos mit árul?
Kerek mézes pogácsát,
ciframentés bábhuszárt,
tükrös szivet, nyalókát.

Sári vesz egy pántlikát,
lobogni a hajában.
Kati vesz egy bábhuszárt,
megöleli álmában.

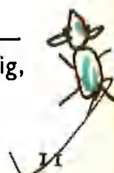

SARKADY SÁNDOR:

Szita, szita, péntek

Szita, szita, péntek,
Vége van a télnek;
Kikeletet köszönteni
Jöjjenek a népek!
Lombos a májfa,
Szalagos az ága;
Citera szól, Bodor Kata
Gyere el a táncba!

Szita, szita, péntek,
Szeredára kiskedd —
Arokolyád rezgőt járjon,
Ha én táncba viszlek!
Hervad a májfa,
Sánta kutya bánja —
Kivilágos-kivirradtig,
Aki legény, járja!

ÉN TE Ő IV.

1. PALINTA SZIGET

Előzmény: a Hókusz-Pókusz cirkusz hajótörést szenvedett. Dórót elrabolta egy griff, Pitt és Patt pedig Dinóval Fúrfarag szigetére került. A sziget, az igék szigete, nagyon érdekes volt, de a hajótöröttek továbbutaztak Dórót megkeresni. Leszálltak Elefánt szigeten, így az a bizonyos jóslat beteljesült, amit korábban a jövő idő tükörfalán át láttak. Aztán Fúrfarag elvitte őket Palintára, a főnevek szigetére.

Írta: VARGA KATALIN
Rajzolta: GÖRÖG JÚLIA

Ha útra kelsz, s egy kalapot
látsz a vízen, ó vándor,
ott partra szállhatsz csendesen.
Ám biztonság okából
nézd meg azt is: a kalapon
sárgállik-e egy hinta?
Ha igen, úgy a sziget az,
minek neve Palinta.

— Oda nézz! Úszó kalap! — kiáltott fel Pitt.

— Az már Palinta sziget — világosította fel Fúrfarag.

— Sohasem láttam kalapalakú szigetet! — csodálkozott Pitt.

— Csodálatos sziget! — hajolt ki a gép ablakán Patt.

A sziget karimáján sűrű erdők, tarka mezők váltakoztak. Közepéből egy hengeralakú szikla magasodott ki. A sziklatetőn óriási hinta sárgállott. Ülése helyén egy bűbájos faházikó billegett két erős vaskampóra erősített láncon.

— Piskóta háza! — magyarázta a mester, és balra kanyarodott gépével.

A sziget túlsó oldalán tél volt. Sűrűn hullt a hó. Egy szelíd emelkedő tetején fenyőliget sötétlett. A lejtőn színes szánkókon piros sapkás manók. A völgyben befagyott tó. Partján kékfalú viskó. Fúrfarag ismét változtatott a gép irányán. Megint a nyári oldalon találták magukat. — Itt a légi kikötő! — Leszálltak és elbúcsúztak Fúrfaragtól.

— Mikor jön vissza értünk? — nézte Dinó a távolodó hidroplánt.

— Ha megtaláljuk Dórót — felelte Pitt.

Elindultak. Nemsokára egy vesszőből font kunyhóhoz értek. A kunyhó előtt egy aranyhajú tündér piros bölcsőben parányi csecsemőt ringatott. Köszöntek.

— Merre találjuk a Piskóta házához vezető utat? — kérdezték.

— Menjetek mindig a sárga úton! — hangzott a felelet.

manó
házikó
vaskampó
szánkó
tó
viskó
kunyhó
Dinó
Dóró

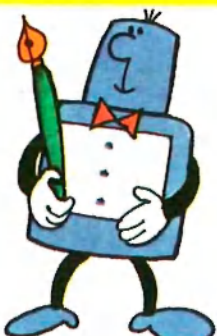
fenyő
erdő
mező
tető
emelkedő
lejtő
kikötő
vessző
bölcső

A főnevek végén az ó, ő mindig hosszú. Ezért gyűjtöttük ki a történetből ezeket a szavakat. Két főnevet azonban szándékosan benne felejtettünk. Állapítsd meg, melyik az ó-ra és ő-re végződő főnév, amely nem szerepel gyűjteményünkben. Vigyázz a történetben ó-ra és ő-re végződő melléknevek is vannak. ● Tedd félre decemberre.

2. KIK LAKNAK A SZIGETEN?

PISKÓTA sziget-tulajdonos

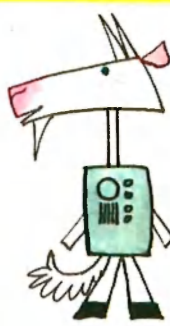
KALAMARIS iskolamester

PENNA KISASSZONY varázsló és költőjelölt

ZŰR hivatásos bajkeverő

KLOTILD a robotkecske

ÉS MÉG SOKAN MÁSOK

3. ÚTBAN PISKÓTÁHOZ

Egy csapat piros bőrruhás kislány futott az útra. Kezükben füzet, ceruza. — Út, kő, nap, fény! — sorolták és felírták, majd körbefogták Pittéket: — Mondjatok főnevet! Élettelent jelentő főnevet!

Ám meg sem várták Pitt és Patt válaszát, szélsebesen tovább írtak: — bohócsapka, gallér, ruha, gomb, kesztyű, cipő.

— Hohó! Engem nem írtatok fel! — kiáltott Dinó, az oroszlán.

— Ostoba szamár! — vihogtak a kislányok és elszaladtak.

— Nahát! Szamárnak néztek! Engem, az állatok királyát! — méltatlankodott Dinó.

Nemsokára egy csapat piros sapkás manó tűnt fel az úton. Kezükben füzet, ceruza. — Fű, fa, virág! — írták fel, majd amikor a társaságot észrevették így folytatták: — fiú, oroszlán!

— Fel ne írjatok! — tiltakozott Dinó. — Nem vagyok szamár!

— Szamár! — írták fel a manók ezt a főnevet is, és elfutottak.

— A csuda érti ezt a felfordulást! — bámult utánuk Pitt és Patt.

A történtekre nemsokára fény derült. Egy parkhoz értek. A parkban a padon egy piros bőrruhás kislány zokogott.

— Miért sírsz? — guggolt melléje a jószívű Patt.

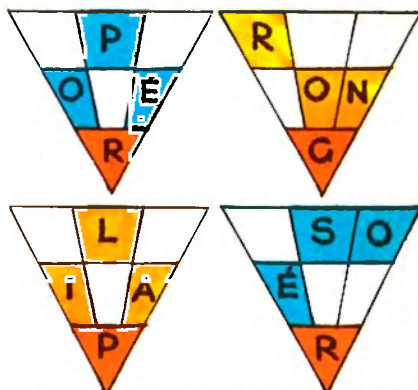
— Mindössze csak húsz élettelent jelentő főnevet tudtam gyűjteni! — hüppögte a kislány.

— Segítünk! — ajánlotta Patt. Hozzáfogtak ők is a szógyűjtéshez. Közben csatlakozott hozzájuk egy manó is, aki élőket jelentő főneveket gyűjtött.

Milyen főneveket gyűjtöttek? A manónak olyan főneveket, amelyeknek kezdőbetűiből Piskóta nevét tudták összeállítani. A kislánynak gyűjtött főnevek kezdőbetűi pedig megegyeztek Palinta betűivel. (o=ó) Gyűjtsél te is össze ilyen főneveket.

Kérdés: az itt látható szereplők saját nevei a valóságban nem tulajdonnevek, tehát nem is írjuk nagybetűvel, csak ebben a mesében. Melyik az a szereplő, amelyiknek valódi tulajdonneve van?

Milyen főneveket gyűjtöttek még? Itt vannak a bűvös háromszögekben. Ezek készítését Fúrfarag mester már nektek is elmagyarázta januári számunkban. Tehát minden háromszögbe három azonos hangra végződő főnevet lehet írni. Ha a hiányzó betűket helyesen írod be a helyükre és ezeket sorjába összeolvasod, két tulajdonnevet kapsz, egy magyar költő nevét. Erre a névre szükséged lesz az év végi szöveg megfejtéséhez.

4. PISKÓTA

A sikeresen összegyűjtött főneveket a kislány és a manó felírta. Hálából a társaságot elvezették a hintaházhoz.

— Itt lakik a nagy varázsló!

A hintaház ajtajához faragott létra vezetett. Felmentek és kopogtattak. A kopogtatásra egy vékonyka, piros bőrruhás kislány nyitott ajtót.

— Szervusz! — mondta Pitt. — Piskótát keressük a nagy varázslót!

— A sziget tulajdonosát! — toldotta meg Patt.

— Én vagyok — felelte a kislány.

Az ikrek csodálkozva bámulták. — Annyi idős, mint mi. Ki látott már ilyen varázslót?

A szobából mély recsegő hang szólt ki: — De gyerrrmekem! Miérrrt nem hívod be vendégeid?

Beküldendő: 2. és 3. válasza. A decemberi megfejtéshez az 1. és 4. kérdés

Előző havi megfejtések közül a képregény tartalmát lásd az 5. oldalon. 5. Távirat igeragjai: -ök, -ok, -un, -satok, -sétek. Decemberig tedd félre 4: 1823, 7: harangoztak.

Halászjáték

A győri Mező Imre úttörőház kisdobos-klubjában tanultam ezt a játékot. Négyen, hatan játszhatják. Kiszámolással „halászt" választanak. A játékosok körülülik az asztalt. Kezüket az asztal lapjára helyezik. A „halásznak" az a feladata, hogy miközben a mondókáját mondja, jól figyeli a játékosok kezét, s ha befejezte, meg kell fognia a „halat", — vagyis valamelyik játékos kezét. A mondókája a következő: „Halász vagyok, halászok, egy nagy halat kifogok!" Ha a játékos már nem tudja elkapni a kezét, — vagyis a „halász" kifogta a „halat", — akkor szerepet cserélnek. A halból halász lesz. Úgy érdekes, ha minél gyorsabban játszszák!

A Játszópajtás MUNKATÁRSA üzeni:

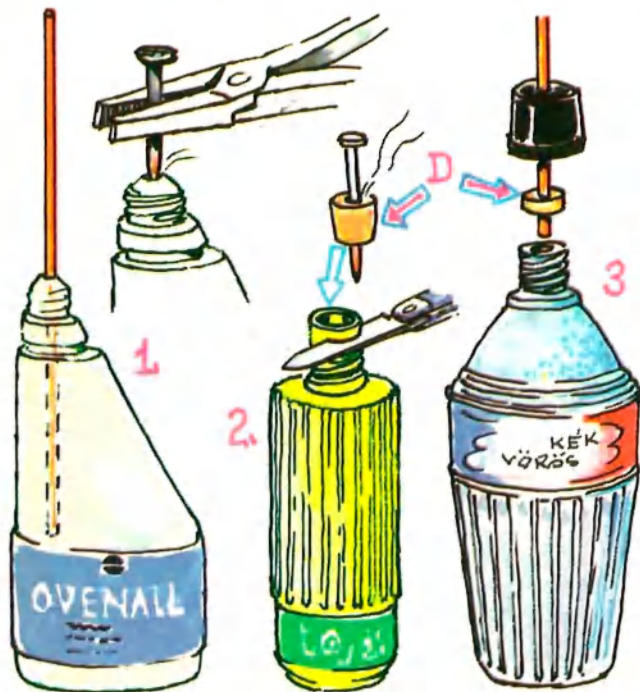
Szobában, szabadban egyaránt használható „minirakéta" készítését írjuk le. A könnyűröptű, veszélytelen kis játékszer senkiben és semmiben nem tehet kárt. Sűrített levegő röppenti fel, amely egy puhaanyagú mosószeres flakon összenyomásával működik. Kemény, törékeny anyagú flakon nem használható!

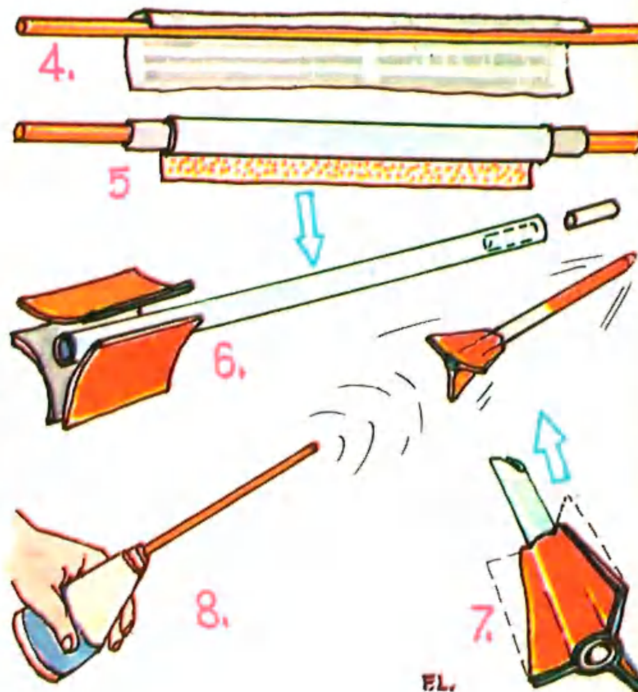
A kiválasztott flakon nyílásába valamilyen vékony csövet, például műanyag szívószálat kell szilárdan, jól záróan beleerősíteni. Ennek módja a flakontól függ, ezért néhány megoldást itt leírunk, választhattok közülük. Ha például Ovenall szájvíz kiürült flakonját használjátok fel, elegendő a kis csöpögtető nyílás kitágítása (1. ábra): tűreszelővel vagy megforrósított szeggel. Csak annyira szabad tágítani, hogy a műanyag csövecske szorosan illeszkedjen a lyukba. Ha a szintén jó puha Gyermeksampon, vagy a sárga Tojássampon flakonját (2.) akarjátok csővel felszerelni, úgy annak egyenesre vágott végébe szorítsatok olyan, beleillő parafadugót (D), amelyet előzőleg fúróval, vagy forró vasszeggel kilyukasztottatok.

Más, kemény kupakkal ellátott flakonnál — például a 3. ábrán látható habfürdő vagy MOS-6 flakonjánál — egyszerűen fúrjátok át a kupakot, de hogy a műanyag cső és a kemény kupak között ki ne szökhessen a levegő, húzzatok a csőre egy vékony, parafadugóból szelt korongot (D), amely a kupak szoros becsavarása után „tömítés"-ként működik.

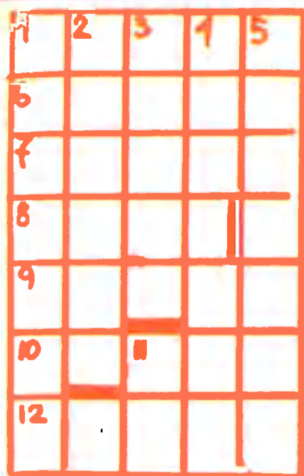
Maga a rakéta papírból készül. Először újságpapírból csavarjatok 1—2 menetet a csőre (4), hogy egy kis hézag maradjon a cső és a rakéta között. Az újságpapírra tekerjétek rá a 9 × 9 cm méretű, tehát négyzetalakú füzetlap darabot (5), amelynek szélét — sárga pontozással jelöltük, — ragasztózzátok be, s úgy simítsátok le. A megszáradt papírcsövecskét húzzátok le, belsejéből távolítsátok el az újságpapír réteget s egyik végére ragasszatok színes papírszeletkéket (6.), irányító lapocskákat, másik végét összesodort papírdugó beragasztásával zárjátok le. Az irányító lapocskákat néhány ollóvágással nyírjátok ferdére (7.), majd a rakétát a flakonba szerelt csőre húzva hirtelen összenyomással repítsétek a magasba.

FERKAI LORÁNT

ÁPRILISI FEJTÖRŐ

SZÁMOS ARC: Milyen számok szerepelnek az egyes arcokon?

KERESD MEG!: Melyik az a tárgy, amely kétszer található a lomtárban?

SZÓREJTVÉNYEK: A számokkal jelzett rajzok mind a VÍZ szócskával kezdődnek.

Vízszintes: 1. Kettévágott egészek. 6. Ezé, másképpen. 7. Ruhadarabot levesz. 8. Eljut. 9. Lépcsőn lemegy. 10. E kétpúpú. 12. Csavar.
Függőleges: 1. Válasz. 2. Magas házon több van. 3. Faágon lóg. 4. Már ... nem láttalak! (Egy kis túlzás). 5. Egy pár szem gyümölcs. 11. Több E betű.

Megfejtési határidő április 20.

A megfejtéseket küldjétek erre a címre: Kisdobos szerkesztősége, Budapest 8. postafiók 57.

A jobb felső sarokban látható színes háromszöget vágjátok le és ragasszátok rá a megfejtést tartalmazó levelezőlapra. Aki mind a négy rejtvényt jól megfejtette és megírta címét, osztályát, az képeslapot kap. A kisdobosok 6, az úttörők 12 levelezőlap beküldése után kapnak könyvjutalmat. Arra kérünk benneteket, a rejtvényeket ne vágjátok ki a lapból, hanem írjátok vagy rajzoljátok le.

A márciusi rejtvények helyes megfejtése:

Nagyítás: A: A fiú sapkája, B: A kislány haján a szalag, C: A kislányruha mintája, D: A fiú kabátcsatja, E: A fiú kabátjának a gallérja. **Sorok:** Kopog, romok, doboz, robot, dobos (dobol), korom, zokog, bohóc, fotós. **Képrejtvények:** Kávéház, hűtőház, házaló, háztelek.

KISDOBOS
Szerkesztő: KELEMEN SÁNDOR
Szerkesztőség: Budapest VII., Dohány utca 40. Telefon: 421-392.
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Tóth László.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96162 pénzforgalmi jelzőszámára.
Előfizetési díj: negyedévre 9,— Ft, félévre 18,— Ft, egész évre 36,— Ft.
72.0252 — Kossuth Nyomda, Budapest. A címlap TAKÁCS ZOLTÁN munkája
INDEX: 25.442

HÚSVÉTI MEGLEPETÉS

NÉGYSZEM esete a tyúkanyótól elcsent tojásokkal

